

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 20 maja 2024 r.

Opinia do ustawy o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (druk nr 93)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest:

- 1) stworzenie nowego świadczenia pieniężnego przysługującego jednorazowo gospodarstwu domowemu jednoosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych nie przekraczała za 2023 r. kwoty 2500 zł oraz gospodarstwu domowemu wieloosobowemu, w którym wysokość tego przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę nie przekraczała kwoty 1700 zł;
- 2) ograniczenie wzrostu cen za energię elektryczną, gaz ziemny i ciepło systemowe w okresie od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

Ustawa przewiduje wprowadzenie na drugą połowę 2024 r. bonu energetycznego czyli wsparcia dla odbiorców energii zagrożonych zjawiskiem ubóstwa energetycznego. Beneficjent będzie mógł otrzymać świadczenie pieniężne po spełnieniu kryterium dochodowego. Wysokość świadczenia zostanie zróżnicowana kwotowo, w zależności od liczby osób w gospodarstwie domowym. Dodatkowo, podwyższonym wsparciem zostaną objęte mniej zamożne gospodarstwa domowe, których źródła ogrzewania są zasilane energią elektryczną (np. pompy ciepła, piece akumulacyjne).

Ponadto, ustawa w szczególności:

- 1) nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązek przedłożenia do zatwierdzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetycznej zmiany taryfy z okresem jej obowiązywania

nie krótszym niż do dnia 31 grudnia 2025 r. , czego efektem będzie obniżenie poziomu cen energii elektrycznej obowiązujących w taryfach dla gospodarstw domowych;

- 2) przedłużyć obowiązywanie mechanizmu ceny maksymalnej za energię elektryczną w drugiej połowie 2024 r., ustalając ją na poziomie 500 zł/MWh dla gospodarstw domowych oraz na poziomie 693 zł/MWh dla jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów użyteczności publicznej oraz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, za której stosowanie przedsiębiorstwa energetyczne otrzymają rekompensaty;
- 3) umożliwić odciążenie budżetu państwa przy zachowaniu cen dla odbiorców paliw gazowych oraz zapewnić do dnia 31 grudnia 2024 r. dostawę paliw gazowych dla odbiorców objętych ochroną taryfową na stabilnym, akceptowalnym poziomie cenowym;
- 4) przedłużyć stosowanie obowiązujących obecnie rozwiązań wobec odbiorców ciepła, obejmujących drugą połowę 2024 r. i pierwszą połowę 2025 r. – przedsiębiorstwa energetyczne będą obowiązane do stosowania wobec uprawnionych odbiorców ceny i stawki za dostarczane ciepło nie wyższej niż wskazany w ustawie pułap, otrzymując w zamian wyrównanie;
- 5) dokonuje zmian porządkujących w związku z wejściem w życie Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE), tj. systemu informacyjnego, służącego do przetwarzania informacji rynku energii na potrzeby realizacji procesów rynku energii oraz wymiany informacji między użytkownikami systemu elektroenergetycznego.

Dla osiągnięcia ww. celów ustawa zmienia:

- 1) ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego;
- 2) ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- 3) ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 4) ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 5) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 6) ustawę z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym;
- 7) ustawę z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw;

- 8) ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych;
- 9) ustawę z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji;
- 10) ustawę z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID–19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw;
- 11) ustawę z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw;
- 12) ustawę z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym;
- 13) ustawę z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym;
- 14) ustawę z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw;
- 15) ustawę z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej;
- 16) ustawę z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku;
- 17) ustawę z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku gazu;
- 18) ustawę z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw;
- 19) ustawę z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw;
- 20) ustawę z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw.

Ustawa zawiera przepisy przejściowe i dostosowujące związane z zakresem proponowanej w niej regulacji (art. 28–40), a także tzw. regułę wydatkową na lata 2024–2034 (art. 41).

Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 11, art. 21, art. 23 pkt 1 lit. b tiret drugie oraz pkt 6, art. 24 pkt 10, art. 28, art. 33, art. 35 i art. 38–40, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r.;
- 2) art. 23 pkt 1 lit. a, w zakresie w jakim dotyczy wyłączenia odbiorców, którzy zawarli umowę z ceną dynamiczną energii elektrycznej, o której mowa w art. 3 pkt 6d ustawy zmienianej w art. 11, oraz art. 26 pkt 1, które wchodzi w życie z dniem 24 sierpnia 2024 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy wpłynął do Sejmu jako przedłożenie rządowe w dniu 7 marca 2024 r. (druk sejmowy nr 346). W tym samym dniu projekt został skierowany do pierwszego czytania na posiedzeniu Sejmu.

W dniu 9 maja 2024 r. projekt ustawy został skierowany do Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych.

Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych, po rozpatrzeniu projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 14 maja 2024 r., wniosła o jego uchwalenie przez Sejm w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 380).

Drugie czytanie projektu ustawy odbyło się na 11. posiedzeniu Sejmu w dniu 15 maja 2024 r. Projekt ponownie został skierowany do Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych w celu rozpatrzenia zgłoszonych do niego poprawek.

W dniu 15 maja 2024 r. Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych przyjęła projekt i wniosła o jego uchwalenie przez Sejm w brzmieniu zaproponowanym w dodatkowym sprawozdaniu (druk sejmowy nr 380–A).

Sejm uchwalił ustawę na 11. posiedzeniu w dniu 15 maja 2024 r. Za przyjęciem ustawy głosowało 231 posłów, przy 10 głosach przeciw i 183 głosach wstrzymujących się.

III. Uwagi szczegółowe, w tym o charakterze konstytucyjnym i systemowym

1. Procedowana ustawa dotyczy świadczenia pieniężnego przysługującego uprawnionemu gospodarstwu domowemu (bonu energetycznego). Świadczenie to jest przyznawane i wypłacane na wniosek. Należy więc zaznaczyć, że o ile ustawa w art. 4 ust. 7 rozstrzyga, że wójt, burmistrz albo prezydent miasta rozpatruje taki wniosek w terminie 60 dni od dnia jego prawidłowego złożenia, to nie określa już terminu wypłacenia samego świadczenia (bonu energetycznego) osobie, której wniosek został pozytywnie

rozpatrzone. W związku z tym ustawę, która ma określać zasadę i tryb wypłacania bonu energetycznego (art. 1 ustawy) należy uzupełnić o przepis określający termin, w jakim jest on wypłacany wnioskodawcy – zgodnie z dyrektywami określonymi w § 2 i § 25 ust. 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Zasad techniki prawodawczej). Dyrektywy te stanowią odpowiednio, że ustawa powinna wyczerpująco regulować daną dziedzinę spraw i nie pozostawiać poza zakresem unormowania istotnych fragmentów tej dziedziny, a także, że przepis prawa materialnego powinien możliwie bezpośrednio i wyraźnie wskazywać kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować. W przeciwnym razie ustawa będzie w omawianym zakresie budzić wątpliwości w kontekście wywodzonej z zasady demokratycznego państwa prawnego (**art. 2 Konstytucji**) zasady przyzwoitej legislacji (w szczególności zasady określoności przepisów prawa), zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, a także określonej w **art. 7 Konstytucji** zasady legalizmu, nakazującej organom władzy publicznej działanie na podstawie i w granicach prawa. Propozycja poprawki w rozpatrywanej sprawie będzie możliwa po wskazaniu przez przedstawiciela Rządu terminu, w którym, po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, jest wypłacany bon energetyczny.

2. Przepis art. 2 ust. 3 procedowanej ustawy budzi zastrzeżenia w dwóch aspektach.

Po pierwsze – proponuje się, aby analizowany przepis odnosił się do gospodarstwa domowego wieloosobowego bez odesłania do ust. 1, zapewniając w ten sposób jego spójność z pozostałymi przepisami przedmiotowego artykułu (ust. 7 i 8), odwołującymi się do tego samego gospodarstwa domowego.

Po drugie – użyty w analizowanej regulacji, na potrzeby dalszych przepisów procedowanej ustawy, **skrót „wnioskodawca”** dotyczy wyłącznie osoby składającej wniosek dla gospodarstwa domowego wieloosobowego. Oznacza to, że wszystkie pozostałe przepisy ustawy (art. 3 ust. 1, ust. 5 pkt 1, 2, 4 i 5, art. 4 ust. 7 i 10) dotyczące „wnioskodawcy” **nie obejmują swoją regulacją osoby składającej wniosek o wypłatę bonu energetycznego dla gospodarstwa domowego jednoosobowego, co prowadzi do powstania w tym zakresie niezamierzonej luki prawnej.** Analizowana regulacja wymaga więc zmiany zapewniającej, że wszystkie przepisy procedowanej ustawy dotyczące „wnioskodawcy” będą, co do zasady, miały zastosowanie również do osoby

składającej wniosek dla gospodarstwa domowego jednoosobowego – np. zgodnie z rekomendowaną poniżej poprawką.

Propozycja poprawek:

w art. 2 w ust. 3 skreśla się wyrazy „, o którym mowa w ust. 1,„ oraz wyrazy „, zwanej dalej „wnioskodawcą””;

w art. 3 w ust. 1 w zdaniu pierwszym wyraz „wnioskodawcy” zastępuje się wyrazami „osoby, która go składa, zwanej dalej „wnioskodawcą””.

3. Art. 3 ust. 5 pkt 1 procedowanej ustawy budzi zastrzeżenia w dwóch aspektach.

Po pierwsze – art. 3 ust. 5 pkt 1 stanowi we wprowadzeniu do wyliczenia, że we wniosku o wypłatę bonu energetycznego wnioskodawca podaje dane **zarówno swoje, jak i członków swojego gospodarstwa domowego**. Brzmienie tego przepisu, przy użyciu spójnika „i” sugeruje, że dotyczy on wyłącznie wnioskodawców tworzących gospodarstwo domowe wieloosobowe, ponieważ w gospodarstwie domowym jednoosobowym poza wnioskodawcą nie ma innych członków tego gospodarstwa. Rekomenduje się więc przyjęcie poprawki zapewniającej, że brzmienie analizowanego przepisu będzie w sposób prawidłowy wskazywało na adresatów objętych jego regulacją.

Analogiczna uwaga dotyczy art. 3 ust. 5 pkt 2 i 5.

Po drugie – przepisy art. 3 ust. 5 pkt 1 są ze sobą wewnątrznie niespójne. Przywołane wyżej wprowadzenie do wyliczenia w pkt 1 stanowi, że wszystkie określone w nim dane (lit. a–g) są wymagane do podania we wniosku zarówno przez wnioskodawcę, jak i pozostałych członków jego gospodarstwa domowego. Należy więc zaznaczyć, że pozostaje to w sprzeczności z przepisami lit. f oraz lit. g w pkt 1. Przepisy te dotyczą bowiem wyłącznie danych wnioskodawcy (jego adresu poczty elektronicznej oraz numeru telefonu). W związku z tym przepisy lit. f oraz g w pkt 1 należy wyłączyć z wyszczególnień zamieszczonych w obrębie pkt 1.

Propozycja poprawki:

w art. 3 w ust. 5:

a) w pkt 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„dane wnioskodawcy:”;

– w lit. f i g skreśla się wyraz „wnioskodawcy”;

b) w pkt 2 i 5 skreśla się wyrazy „i członków gospodarstwa domowego”;

c) dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) dane i informacje, o których mowa w pkt 1 lit. a–e, pkt 2 i 5, członków gospodarstwa domowego wnioskodawcy, w przypadku gospodarstwa domowego wieloosobowego;”.

4. Wątpliwości budzi relacja przepisu art. 3 ust. 6 procedowanej ustawy do poprzedzającego go przepisu ust. 5 pkt 6 tego artykułu. Zgodnie z art. 3 ust. 5 pkt 6 we wniosku o wypłatę bonu energetycznego podaje się **oświadczenie o zgodności z prawdą przedstawionych we wniosku informacji**. Zgodnie natomiast z art. 3 ust. 6 **informacje zawarte we wniosku** o wypłatę bonu energetycznego, a więc i wskazane wyżej oświadczenie, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych **oświadczeń**. Należy więc zaznaczyć, że rozumowanie przyjęte w art. 3 ust. 6 jest niewłaściwe i nielogiczne w sytuacji, gdy przewiduje się zamieszczenie we wniosku oświadczenia o zgodności z prawdą przedstawionych we wniosku informacji. W takiej sytuacji wnioskodawca powinien składać pod rygorem odpowiedzialności karnej tylko to oświadczenie. Jako przykład analogicznych przepisów zawierających takie rozwiązanie wskazać można art. 12a ust. 5 pkt 9 i ust. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, **w tym proponowany w art. 21 pkt 5 procedowanej ustawy przepis art. 12aa ust. 10**. Ponadto, użyte w art. 3 ust. 5 pkt 6 sformułowanie, że we wniosku **podaje się oświadczenie jest niepoprawne**. Oświadczenie może bowiem być do wniosku dołączone, ewentualnie zamieszczone w nim, ale nie podawane. Mając powyższe na uwadze rekomenduje się przyjęcie poprawki przewidującej, że pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń składa się oświadczenie, o którym mowa w art. 3 ust. 5 pkt 6, oraz, że wniosek **zawiera** określone informacje, w tym ww. oświadczenie.

Propozycja poprawki:

w art. 3:

a) w ust. 5 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Wniosek o wypłatę bonu energetycznego zawiera:”;

b) w ust. 6 w zdaniu pierwszym wyrazy „Informacje zawarte we wniosku o wypłatę bonu energetycznego” zastępuje się wyrazami „Oświadczenie, o którym mowa w ust. 5 pkt 6,”.

5. Zastrzeżenia budzi przepis art. 3 ust. 7 procedowanej ustawy stanowiący, że minister właściwy do spraw energii określa i udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej wzór wniosku o wypłatę bonu energetycznego. Zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy wójt, burmistrz lub prezydent miasta rozpatruje wniosek w terminie 60 dni od dnia jego **prawidłowego złożenia**. Zgodnie z art. 4 ust. 12 ustawy do spraw związanych z wypłatą bonu energetycznego stosuje się odpowiednio m.in. art. 24a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych stanowiący, że w przypadku złożenia **nieprawidłowo wypełnionego wniosku** podmiot realizujący świadczenia wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenie do **poprawienia lub uzupełnienia wniosku** w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do takiego wezwania **skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia**. Jak wynika z powyższego wzór wniosku określony i ogłoszony w Biuletynie Informacji Publicznej będzie w rzeczywistości wykładnią co do jego **prawidłowego (kompletnego) wypełnienia, złożenia. Potwierdza to zresztą sam ustawodawca określając w analizowanym przepisie dla ministra wytyczną, którą ma się on kierować ustalając wzór wniosku o wypłatę bonu energetycznego – minister właściwy do spraw energii określa wzór wniosku o wypłatę bonu energetycznego, mając na uwadze zapewnienie kompletności tego wniosku.** Złożenie wniosku, który nie będzie odpowiadał określonymu dla niego wzorowi może skutkować **pozostawieniem go bez rozpoznania (wniosek nie wywoła skutku prawnego)**. **Mając powyższe na uwadze należy zaznaczyć, że w przypadku, gdy ustawodawca uzależnia uzyskanie jakiegoś uprawnienia (np. przyznanie świadczenia pieniężnego) od złożenia wniosku, to wzór tego wniosku powinien stanowić przedmiot przepisów powszechnie obowiązujących. Przesądza o tym obowiązujący w Rzeczypospolitej Polskiej system źródeł prawa.** W rozpatrywanym przypadku przepisy te powinny przybrać postać rozporządzenia, tj. aktu prawnego, którego konstytucyjnym celem jest konkretyzacja ustawy, polegająca na stworzeniu właściwych warunków dla stosowania norm ustawowych (np. wyrok TK z 16.2.2010 r., P 16/09). **Jako przykład przepisów regulujących analogiczną materię, ale w sposób niebudzący wątpliwości co do zgodności z Konstytucją, można wskazać:**
- 1) art. 12d ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw – stanowiący, że minister właściwy do spraw energii **określi, w drodze**

rozporządzenia, wzory wniosków o wypłatę wyrównania i rozliczenie wyrównania;

- 2) art. 2 ust. 19 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym – stanowiący, że – minister właściwy do spraw energii **określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wypłatę dodatku węglowego.**

Reasumując, proponowane rozwiązanie budzi wątpliwości co do zgodności z **określoną w art. 2 Konstytucji zasadą demokratycznego państwa prawa, art. 87 Konstytucji, określającym źródła powszechnie obowiązującego prawa w Rzeczypospolitej Polskiej, a także z art. 92 ust. 1 Konstytucji, stanowiącym, że ustawy są wykonywane przez rozporządzenia.** W związku z tym rekomenduje się przyjęcie poprawki stanowiącej, że wzór wniosku o wypłatę bonu energetycznego jest określany w drodze rozporządzenia. Zaznaczyć przy tym należy, że rozporządzenie to powinno wejść w życie najpóźniej do dnia 1 sierpnia 2024 r., tj. do dnia od, którego przewidziano składanie wniosków o wypłatę bonu energetycznego.

Propozycja poprawki:

w art. 3 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wypłatę bonu energetycznego, mając na uwadze zapewnienie przejrzystości i kompletności tego wniosku.”.

6. Przepis art. 4 ust. 5 procedowanej ustawy, stanowiący, że wójt, burmistrz lub prezydent miasta **albo podmiot przez niego upoważniony zgodnie z ust. 4 tego artykułu, rozpatruje wnioski** o wypłatę bonu energetycznego jest niespójny z pozostałymi przepisami ustawy regulującymi sprawy związane z podejmowaniem określonych czynności procesowych dotyczących przedmiotowego wniosku. W szczególności chodzi o jego relację do przepisów art. 4 ust. 1 i 2. Przepisy te nie wskazują, że weryfikacji wniosku dokonuje również podmiot upoważniony przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, a przecież skoro podmiot upoważniony przez te organy rozpatruje wniosek, to musi również dokonywać jego weryfikacji. W związku z tym, w celu zapewnienia spójności proponowanych przepisów, proponuje się, aby art. 4 ust. 5 wskazywał wyłącznie na termin, w jakim wniosek o wypłatę bonu energetycznego jest rozpatrywany.

Propozycja poprawki:

w art. 4 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wniosek o wypłatę bonu energetycznego rozpatruje się w terminie 60 dni od dnia jego prawidłowego złożenia.”.

7. Proponowany przepis art. 4 ust. 9 pkt 3 procedowanej ustawy, stanowiący, że wydania decyzji administracyjnej wymaga uchylenie lub zmiana **prawa** do bonu energetycznego, jest niezrozumiały i ogólnikowy. Mając na uwadze, że ustawa nie określa przypadków, w których jest wydawana decyzja administracyjna uchylająca albo zmieniająca takie prawo oraz, że właściwy organ rozstrzyga o przyznaniu bonu energetycznego bez wydawania decyzji administracyjnej, powstaje pytanie, **co należy rozumieć przez zmianę albo uchylenie prawa do bonu energetycznego, w jakich przypadkach do tego dochodzi oraz, jak będzie przebiegać postępowanie w tym zakresie, zważywszy, że prawo to nie jest przyznawane w drodze decyzji administracyjnej.** Ogólnikowość analizowanej regulacji budzi wątpliwości w szczególności w kontekście wywodzonej z zasady demokratycznego państwa prawnego (**art. 2 Konstytucji**) zasady określoności przepisów prawa, zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zasady poprawnej legislacji (wyczerpującego regulowania w ustawie danej dziedziny spraw, istotnych fragmentów tej dziedziny), a także określonej w **art. 7 Konstytucji** zasady legalizmu. Wątpliwości te są tym bardziej uzasadnione, **że analizowana regulacja bezpośrednio dotyczy praw osób trzecich.**
8. Liczne wątpliwości natury konstytucyjnej budzi przepis art. 4 ust. 10 procedowanej ustawy stanowiący, że wójt, burmistrz lub prezydent miasta przesyła wnioskodawcy informację o przyznaniu bonu energetycznego na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej, a w przypadku gdy wnioskodawca nie wskazał takiego adresu we wniosku – odbierając od niego wniosek informuje go o możliwości odebrania przedmiotowej informacji.
Po pierwsze – analizowany przepis nie obejmuje swoim zakresem sytuacji, w której wnioskodawca nie wskaże we wniosku adresu poczty elektronicznej oraz gdy nie złoży go osobiście wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta. Sytuacją taką jest nadanie wniosku niezawierającego adresu poczty elektronicznej w placówce pocztowej operatora pocztowego, albo w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji

na terytorium państw członkowskich UE (art. 3 ust. 3 ustawy). Ustawodawca wprowadza więc podwójne standardy w traktowaniu osób znajdujących się w takiej samej sytuacji (składających wniosek o wypłatę bonu energetycznego) w zależności od zawartości złożonego przez nich wniosku lub sposobu jego złożenia. Taką praktykę należy uznać za nieuzasadnioną, w szczególności, gdy ustawodawca, który z natury powinien być racjonalny, sam dopuszcza możliwość złożenia wniosku bez wskazywania adresu poczty elektronicznej i przez operatora pocztowego albo podmiot zajmujący się doręczaniem korespondencji.

Po drugie – analizowany przepis przewiduje, że wnioskodawca, który osobiście złożył wniosek **jest informowany przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta o możliwości odebrania od tego organu informacji o przyznaniu bonu**. Nie określa natomiast zasad, w tym procedury, odebrania w takim przypadku tej informacji, co stwarza m.in. możliwość jego niejednolitego i dowolnego stosowania przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

Po trzecie – analizowany przepis nie określa też, w jakim terminie wójt, burmistrz albo prezydent miasta jest obowiązany przekazać wnioskodawcy, który we wniosku podał adres poczty elektronicznej, informację o przyznaniu bonu energetycznego.

Reasumując, analizowany przepis budzi wątpliwości w kontekście określonej w:

- 1) **art. 2 Konstytucji** zasady sprawiedliwości społecznej i zasady demokratycznego państwa prawnego, a także wywodzonej z niej zasady poprawnej legislacji (nakazującej racjonalnemu ustawodawcy wyczerpujące uregulowanie danej dziedziny spraw, bez pozostawiania poza zakresem unormowania ustawy istotnych fragmentów tej dziedziny) oraz zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa;
- 2) **art. 7 Konstytucji** zasady legalizmu (nakazującej organom władzy publicznej działanie w granicach i na podstawie prawa);
- 3) **art. 32 ust. 1 Konstytucji** zasady równości wobec prawa.

Ewentualna propozycja poprawki w omawianym zakresie będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

Niezależnie od powyższego, powstaje też pytanie, w jakim celu przedmiotowa informacja jest przekazywana (niektórym) wnioskodawcom, skoro ustawa nie wiąże z tą czynnością żadnych skutków prawnych ani po stronie przekazującego ją organu, ani po stronie otrzymującego ją wnioskodawcy.

9. W art. 4 ust. 12 procedowanej ustawy wyrazy „art. 23b ust. 1 pkt 1–2 i 3” należy zastąpić wyrazami „art. 23b ust. 1 pkt 1–3”, ponieważ przepisy pkt 1–3 występują bezpośrednio po sobie. Ponadto, propozycja ta ma na celu zapewnienie jednolitości analizowanego przepisu z innymi, analogicznymi, przepisami procedowanej ustawy odwołującymi się do występujących po sobie bezpośrednio jednostek redakcyjnych w liczbie większej niż dwie. **Analogiczna uwaga dotyczy zmienianego w art. 22 pkt 8 procedowanej ustawy** przepisu art. 38 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, w zakresie, w jakim odwołuje się on do art. 6, art. 7 i art. 7a.

Propozycja poprawek:

w art. 4 w ust. 12 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „pkt 1–2 i 3” zastępuje się wyrazami „pkt 1–3”;

w art. 22 w pkt 8, w pkt 1 wyrazy „art. 6, art. 7, art. 7a” zastępuje się wyrazami „art. 6–7a”.

10. Proponowany w art. 20 pkt 1 procedowanej ustawy przepis art. 5 ust. 9 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym stanowi, że wypłata tego dodatku, przyznanego na skutek prawomocnego rozstrzygnięcia organu administracji publicznej lub sądu administracyjnego, od dnia 1 stycznia 2025 r. jest **zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej, finansowanym ze środków budżetu państwa**. Należy więc zaznaczyć, że to, że wypłata dodatku węglowego, którym jest również dodatek węglowy objęty regulacją ww. art. 5 ust. 8 i 9, jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej wynika już wprost z **art. 4 ust. 1 zmienianej ustawy**. Stanowi, on że „Wypłata dodatku węglowego jest **zadaniem zleconym gminie**.”. Oznacza to, że analizowany przepis jest z jednej strony bezprzedmiotowy, z drugiej niespójny z ww. art. 4 ust. 1, który nie precyzuje, że zlecone gminie zadanie wypłaty dodatku węglowego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej oraz, że zadanie to jest finansowane ze środków budżetu państwa. W związku z tym rekomenduje się przyjęcie poprawki skreślającej analizowany ust. 9. **Analogiczna uwaga dotyczy** odpowiednio proponowanego w art. 21 pkt 11 lit. g procedowanej ustawy przepisu art. 30 ust. 12 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw – dotyczącego wypłaty dodatku dla gospodarstwa domowego i dodatku dla podmiotów wrażliwych od dnia 1 stycznia 2025 r.,

a także proponowanego w art. 22 pkt 7 procedowanej ustawy przepisu art. 36 ust. 7 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej – dotyczącego wypłaty dodatku elektrycznego od dnia 1 stycznia 2025 r.

Propozycja poprawek:

w art. 20 w pkt 1:

- a) w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 8–11” zastępuje się wyrazami „ust. 8–10”,
- b) skreśla się ust. 9;

w art. 21 w pkt 11 w lit. g:

- a) w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 9–12” zastępuje się wyrazami „ust. 9–11”,
- b) skreśla się ust. 12;

w art. 22 w pkt 7:

- a) w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 6–9” zastępuje się wyrazami „ust. 6–8”,
- b) skreśla się ust. 7.

11. Proponowany w art. 20 pkt 1 procedowanej ustawy przepis art. 5 ust. 10 pkt 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym jest niezrozumiały w części, w jakiej odnosi się do rezerwy celowej budżetu państwa. Stanowi on bowiem, że **wojewoda składa wniosek o przyznanie środków na pokrycie dodatku węglowego** od dnia 1 stycznia 2025 r. – do ministra właściwego do spraw finansów publicznych – **rezerwy celowej budżetu państwa na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa**. Z brzmienia analizowanego przepisu wynika, że przedmiotowy wniosek jest składany do rezerwy celowej, albo, że rezerwa ta jest tożsama z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych. Wydaje się natomiast, że analizowany przepis powinien wskazywać źródło pochodzenia środków na pokrycie dodatku węglowego. Jako przykład analogicznego rozwiązania funkcjonującego w obowiązującym porządku prawnym można wskazać przepis **art. 17b ust. 5 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, który stanowi, że Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje zwrotu wskazanej w tym przepisie kwoty ze środków rezerwy celowej na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa**. Jeżeli więc w rozpatrywanej sytuacji rola rezerwy celowej sprowadza się do źródła pochodzenia środków na pokrycie dodatku węglowego rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki. W przeciwnym

razie ewentualna poprawka będzie mogła być zaproponowana po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu. **Analogiczna uwaga dotyczy proponowanego w:**

- 1) **art. 21 pkt 11 lit. g procedowanej ustawy** – art. 30 ust. 10 pkt 2 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw;
- 2) **art. 22 pkt 7 procedowanej ustawy** – art. 36 ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej;
- 3) **art. 24 pkt 14 lit. b procedowanej ustawy** – art. 23 ust. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

Propozycja poprawek:

w art. 20 w pkt 1, w ust. 10 w pkt 2 wyraz „rezerwy” zastępuje się wyrazami „z rezerwy”;

w art. 21 w pkt 11 w lit. g, w ust. 10 w pkt 2 wyraz „rezerwy” zastępuje się wyrazami „z rezerwy”;

w art. 22 w pkt 7, w ust. 8 w pkt 2 wyraz „rezerwy” zastępuje się wyrazami „z rezerwy”;

w art. 24 w pkt 14 w lit. b, w ust. 5 w pkt 3 i 4 wyraz „rezerwy” zastępuje się wyrazami „z rezerwy”.

12. Proponowana w art. 21 pkt 6 lit. b procedowanej ustawy zmiana art. 12b ust. 1b pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw jest niespójna z pozostałymi przepisami zmienianej ustawy, w tym z jej art. 12a ust. 1 oraz art. 12b ust. 1 i 3, co do okresu, za który przedsiębiorstwu energetycznemu przysługuje wyrównanie. Proponowany przepis przewiduje bowiem, że przedsiębiorstwo energetyczne uprawnione do otrzymania wyrównania we wniosku o rozliczenie wyrównania **za okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 30 czerwca 2024 r.** wskazuje kwotę podlegającą rozliczeniu **zgodnie z art. 12a.** Tymczasem art. 12a ust. 1 dotyczy wyrównania dla przedsiębiorstwa energetycznego, ale za inny okres – **od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 30 czerwca 2024 r.** Okresu **od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.** dotyczy również przepis art. 12b ust. 1 i 3, a także obecnie zmieniany ust. 1b tego artykułu. Jak z powyższego wynika analizowany

przepis pomija okres od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. Należy więc zaznaczyć, że jeżeli racjonalny ustawodawca w pozostałych przepisach zmienianej ustawy, w tym w jej art. 12b, pozostawia okres rozliczeniowy od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r., to w konsekwencji powinien go również uwzględnić w zmienianym art. 12b ust. 1b. **W przeciwnym razie przepisy zmienianej ustawy będą w tym zakresie niespójne, z luką dotyczącą okresu rozliczeniowego od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.** Do rozważenia poddaje się więc przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki zgodniej z przepisem art. 12b ust. 1 zmienianej ustawy.

Propozycja poprawki:

w art. 21 w pkt 6 w lit. b, w ust. 1b pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) art. 12a, za okres:

- a) od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.,
- b) od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 30 czerwca 2024 r.;”.

13. Art. 21 pkt 11 lit. b tiret pierwsze procedowanej ustawy dokonuje w art. 30 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw zmiany wyrazów „wyrównań za 2024 r.”, które występują w zmienianym przepisie dwukrotnie. W związku z tym jeżeli zmiana ta dotyczy dwukrotnie użytych w analizowanym przepisie wyrazów „wyrównań za 2024 r.”, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki mającej na celu zapewnienie spójności analizowanego przepisu z innymi, analogicznymi, przepisami zmieniającymi procedowanej ustawy, w tym z art. 21 pkt 17 lit. d.

Propozycja poprawki:

w art. 21 w pkt 11 w lit. b w tiret pierwszym wyraz „wyrazy” zastępuje się wyrazami „użyte dwukrotnie wyrazy”.

14. W proponowanym w art. 21 pkt 17 lit. a procedowanej ustawy przepisie art. 62 ust. 1¹ ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw należy dokonać korekty w sposobie zapisu wskazanych w nim kwot. Obecnie jest on niespójny z rozwiązaniem przyjętym w pozostałych przepisach art. 62 (ust. 1 i 1b), w tym w proponowanym ust. 1a tego artykułu.

Propozycja poprawki:

w art. 21 w pkt 17 w lit. a, w ust. 1¹:

- a) w pkt 1 wyrazy „1 000 000 zł” zastępuje się wyrazami „1 000 000,00 zł”,
- b) w pkt 2 wyrazy „500 000 zł” zastępuje się wyrazami „500 000,00 zł”.

15. W art. 22 pkt 3 lit. b procedowanej ustawy polecenie nowelizacyjne należy uzupełnić o wyrazy „w brzmieniu”, zgodnie z rekomendowaną poniżej poprawką, spójnie z pozostałymi, analogicznymi, przepisami zmieniającymi procedowanej ustawy o zgodnie z wzorcem redagowania tego rodzaju przepisów zmieniających określonym w Zasadach techniki prawodawczej.

Propozycja poprawki:

w art. 22 w pkt 3 w lit. b w poleceniu nowelizacyjnym po wyrazach „ust. 1a i 1b” dodaje się wyrazy „w brzmieniu”.

16. Art. 22 pkt 4 lit. c procedowanej ustawy dokonuje zmiany w art. 19 ust. 1b ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, polegającej na skreśleniu w zmienianym przepisie odesłania do art. 21a ust. 1. Zmiana ta ma charakter wynikowy ponieważ jest konsekwencją uchylenia ww. art. 21a. Zmieniany przepis art. 19 ust. 1b stanowi obecnie „1b. W przypadkach, o których mowa w art. 12a ust. 6 i 7 **oraz art. 21a ust. 1**, do rozliczenia rekompensaty stosuje się ceny ustalone **odpowiednio zgodnie z art. 12a ust. 2, 3, 4 albo art. 21 ust. 4.**”. Po proponowanej zmianie przepis ten będzie stanowić „1b. W przypadkach, o których mowa w art. 12a ust. 6 i 7, do rozliczenia rekompensaty stosuje się ceny ustalone **odpowiednio** zgodnie z art. 12a ust. 2, 3, 4 **albo art. 21 ust. 4.**”. Należy więc zaznaczyć, że przywołany w analizowanym przepisie **art. 21 ust. 4** nie występuje w zmienianej ustawie. Ustawa ta zawiera co prawda art. 21, ale nie dzieli się on na ustępy i to począwszy od dnia jej wejścia w życie. **Analiza spraw objętych zakresem regulacji art. 19 ust. 1b prowadzi do wniosku, że występuje w nim błąd ponieważ w rzeczywistości przepis ten powinien się odwoływać nie do art. 21 ust. 4 lecz do uchylanego art. 21a ust. 4.** Jeżeli tak, to rekomenduje się przyjęcie poprawki rozszerzającej zmianę art. 19 ust. 1b o wykreślenie z niego odwołania również do art. 21 ust. 4. W przeciwnym razie stosowna

poprawka będzie możliwa do zaproponowania po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

Propozycja poprawki:

w art. 22 w pkt 4 w lit. c po wyrazach „oraz art. 21a ust. 1” dodaje się wyrazy „oraz wyrazy „albo art. 21 ust. 4””.

17. W art. 22 w pkt 7 w poleceniu nowelizacyjnym po wyrazach „dodaje się” należy skreślić wyraz „w” – zgodnie z wzorcem redagowania tego rodzaju przepisów zmieniających określonym w Zasadach techniki prawodawczej, który został odzwierciedlony w pozostałych, analogicznych, przepisach zmieniających procedowanej ustawy.

Propozycja poprawki:

w art. 22 w pkt 7 w poleceniu nowelizacyjnym po wyrazach „dodaje się” skreśla się wyraz „w”.

18. Proponowany w art. 23 pkt 5 procedowanej ustawy przepis art. 9 ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku należy, zgodnie z zasadą określoności przepisów prawa, doprecyzować przez wskazanie, w jaki sposób zaokrągła się do pełnych złotych wysokość wskazanej w nim raty zaliczki. W przeciwnym razie przepis ten będzie mógł być stosowany w sposób niejednolity. Przykładowo wskazać można, że art. 63 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa przewiduje zaokrąglenie wskazanych w nim kwot do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych. Jeżeli intencją projektodawcy było zastosowanie w analizowanym przepisie takiego sposobu zaokrąglania kwot rat zaliczki, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki. W przeciwnym razie propozycja poprawki będzie możliwa do zaproponowania po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

Propozycja poprawki:

w art. 23 w pkt 5, w art. 9a w ust. 4 w pkt 5 po wyrazach „do pełnych złotych” dodaje się wyrazy „w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych”.

19. Proponowany w art. 24 pkt 2 lit. b procedowanej ustawy przepis art. 3 ust. 1c ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu należy doprecyzować w zakresie, w jakim odnosi się on do **podmiotów** innych niż przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 62c ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, przez wskazanie, że dotyczy on podmiotu uprawnionego definiowanego na potrzeby zmienianej ustawy w jej art. 2 pkt 5.

Propozycja poprawki:

w art. 24 w pkt 2 w lit. b, w ust. 1c wyrazy „podmiotów innych niż” zastępuje się wyrazami „podmiotu uprawnionego innego niż”.

20. W proponowanym w art. 24 pkt 18 procedowanej ustawy przepisie art. 63b ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu użyto niepoprawnego określenia „Zarządca Rozliczeń S.A.”. Należy zaznaczyć, że w art. 3a ust. 11 pkt 3 zmienianej ustawy dla określenia „Zarządca Rozliczeń S.A., o którym mowa w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej”, użyto na potrzeby dalszych przepisów zmienianej ustawy, w tym analizowanego art. 63b, skrótu „**zarządca rozliczeń**”, i takim też określeniem powinien posługiwać się analizowany art. 63b ust. 7 pkt 2, zgodnie z dyrektywami określonymi w § 10 i § 154 Zasad techniki prawodawczej.

Propozycja poprawki:

w art. 24 w pkt 18, w art. 63b w ust. 7 w pkt 2 wyrazy „Zarządcy Rozliczeń S.A.” zastępuje się wyrazami „zarządcy rozliczeń”.

21. W art. 28 ust. 1 procedowanej ustawy należy skreślić wyrazy „w brzmieniu dotychczasowym” odnoszące się do art. 12b ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 21 procedowanej ustawy. Sformułowania „w brzmieniu dotychczasowym”, zgodnie z § 31 Zasad techniki prawodawczej, używa się w przepisach przejściowych i dostosowujących w przypadku, gdy ustawa dokonuje zmiany obowiązujących przepisów dla wskazania czy stosuje się je do określonych spraw w wersji obowiązującej przed czy po dniu wejścia w życie takiej ustawy. W rozpatrywanym przypadku procedowana ustawa nie zmienia ani

art. 12b ust. 1 pkt 1, ani art. 12a ust. 1. Oznacza to, że do spraw objętych zakresem regulacji art. 28 ust. 1 stosuje się przepisy dotychczasowe, a więc i ustawę zmienianą w art. 21 procedowanej ustawy w jej dotychczasowym brzmieniu.

Propozycja poprawki:

w art. 28 w ust. 1 skreśla się wyrazy „w brzmieniu dotychczasowym,”.

22. W art. 30 procedowanej ustawy należy posługiwać się pełną nazwą własną objętego jego zakresem regulacji funduszu – Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny, analogicznie do rozwiązania przyjętego w art. 31 i art. 33 tej ustawy w przypadku Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Obecnie analizowany przepis posługuje się skrótem dotyczącym nazwy Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny użytym w art. 10a ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw **wyłącznie na potrzeby tej ustawy** zgodnie z § 154 Zasad techniki prawodawczej.
- Analogiczna uwaga dotyczy art. 31 procedowanej ustawy.**

Propozycja poprawek:

w art. 30 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „Funduszu, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14” zastępuje się wyrazami „Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny, o którym mowa w art. 10a ustawy zmienianej w art. 14, zwanego dalej „Funduszem””;

w art. 31 w części wspólnej skreśla się wyrazy „o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14”.

23. W art. 31 procedowanej ustawy wystąpił błąd w nazwie objętej jego zakresem regulacji spółki akcyjnej. Odnosi się on do Zarządcy rozliczeń S.A., o którym mowa w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy energii elektrycznej, a powinien do „Zarządcy **Rozliczeń** S.A.”.

Propozycja poprawki:

w art. 31 we wprowadzeniu do wyliczenia wyraz „rozliczeń” zastępuje się wyrazem „Rozliczeń”.

24. Art. 36 ust. 1 procedowanej ustawy, stanowiący, że cena maksymalna w odniesieniu do **przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit. b i c** ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii

elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku stanowi pomoc de minimis i jest udzielana zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831, **wbrew temu co wynika z jego brzmienia nie będzie mógł mieć zastosowania do przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit. c tej ustawy.** Wynika to z tego, że przepis ten odnosi się do małego i średniego przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia Rady (UE) 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii, natomiast **rozporządzenie to (poza art. 20 ust. 2, który dotyczy Komisji Europejskiej i jest stosowany do dnia 15 października 2024 r.) nie obowiązuje od dnia 1 stycznia 2024 r.** Mając na uwadze, że na gruncie obowiązującego porządku prawnego nie można udzielić pomocy de minimis przedsiębiorcy, który nie występuje w obrocie prawnym, w pierwszej kolejności przedstawiciel Rządu powinien podjąć decyzję o zmianie art. 2 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku, tak, aby nie obejmował on swoim zakresem regulacji przedsiębiorcy, który jest definiowany w nieobowiązujących (nie mających zastosowania) przepisach. Dokonując szczegółowej analizy przedmiotowej materii należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 2 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku, odbiorcą uprawnionym jest wskazany w nim podmiot będący małym albo średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia Rady (UE) 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii. Zgodnie z art. 2 pkt 1 przedmiotowego rozporządzenia przez „małe lub średnie przedsiębiorstwo” należało rozumieć przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (Dz. Urz. UE L 124 z 20.05.2003, str. 36). **Należy więc zaznaczyć, że przedmiotowa definicja przedsiębiorstwa (małego lub średniego przedsiębiorstwa) jest analogiczna, jak definicja przedsiębiorstwa (małego lub średniego przedsiębiorstwa) określona w art. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, a więc rozporządzenia, do którego odwołuje się proponowany w art. 23 pkt 1 lit. b procedowanej ustawy przepis art. 2 pkt 2 lit. b ustawy**

z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku. Zgodnie z art. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014:

„1. Do kategorii mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw („MŚP”) należą przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR, lub roczna suma bilansowa nie przekracza 43 milionów EUR.

2. W kategorii MŚP małe przedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 10 milionów EUR.

3. W kategorii MŚP mikroprzedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 2 milionów EUR.”.

Mając powyższe na uwadze rekomenduje się przyjęcie poprawki polegającej na zastąpieniu w omawianym art. 2 pkt 2 lit. c odwołania do definicji przedsiębiorstwa określonej w nieobowiązującym rozporządzeniu Rady (UE) 2022/1854 do definicji przedsiębiorstwa określonej w art. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, spójnie z rozwiązaniem przyjętym w proponowanym art. 2 pkt 2 lit. b. Konsekwencją przyjęcia tej poprawki będzie konieczność zmiany odnośnika do tytułu ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku, informującego obecnie o tym, że służy ona stosowaniu rozporządzenia Rady (UE) 2022/1854. Zmiana ta, zgodnie z dyrektywą § 19a ust. 2 Zasad techniki prawodawczej, powinna polegać na wskazaniu, że przedmiotowa ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 (**wariant I poprawki**) albo na jego uchyleniu (**wariant II poprawki**). **Jak należy wnioskować przepisy będące przedmiotem takich poprawek powinny wejść w życie po dniu ogłoszenia ustawy, a więc nie zachodzi potrzeba dokonywania w ich zakresie zmiany art. 42 procedowanej ustawy (określającego termin jej wejścia w życie).**

Propozycja poprawki:

wariant I

w art. 23:

a) przed pkt 1 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

„...) odnośnik nr 1 do ustawy otrzymuje brzmienie:

„¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.).”;

b) w pkt 1 w lit. b dodaje się tiret trzecie w brzmieniu:

„– w lit. c wyrazy „w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia Rady (UE) 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii (Dz. Urz. UE LI 261 z 07.10.2022, str. 1)” zastępuje się wyrazami „w rozumieniu art. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu”;

wariant II

w art. 23:

a) przed pkt 1 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

„...) uchyla się odnośnik nr 1 do ustawy,

b) w pkt 1 w lit. b dodaje się tiret trzecie w brzmieniu:

„– w lit. c wyrazy „w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia Rady (UE) 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii (Dz. Urz. UE LI 261 z 07.10.2022, str. 1)” zastępuje się wyrazami „w rozumieniu art. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu”.

25. W art. 38 procedowanej ustawy w zdaniu pierwszym należy odwoływać się do **przepisu**, **a nie do przepisów** art. 10 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 23, ponieważ art. 10 ust. 2 zawiera tylko jeden przepis, co zresztą prawidłowo odzwierciedla następne zdanie w art. 38 (zdanie drugie). Ponadto, zdanie drugie tego artykułu należy doprecyzować przez wskazanie ustawy, której przepisu art. 10 ust. 2a nie stosuje się do sprawy objętej zakresem regulacji zdania pierwszego. Obecnie zdanie to odwołuje się do art. 10 ust. 2a procedowanej ustawy, a ta takiego przepisu nie zawiera. Wydaje się, że w rozpatrywanym przypadku chodzi o art. 10 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 23, tj. ustawy z dnia

27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku. Jeżeli tak, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki. W przeciwnym razie poprawka będzie możliwa do zaproponowania po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu. **Analogiczne uwagi dotyczą odpowiednio art. 39**, z tą różnicą, że do rozstrzygnięcia pozostaje, czy chodzi w nim o art. 12 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 24 procedowanej ustawy (ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu), czy może o inną ustawę.

Propozycja poprawek:

w art. 38:

- a) w zdaniu pierwszym wyraz „przepisy” zastępuje się wyrazem „przepis”,
- b) w zdaniu drugim po wyrazach „art. 10 ust. 2a” dodaje się wyrazy „ustawy zmienianej w art. 23”;

w art. 39:

- a) w zdaniu pierwszym wyraz „przepisy” zastępuje się wyrazem „przepis”,
- b) w zdaniu drugim po wyrazach „art. 12 ust. 1a” dodaje się wyrazy „ustawy zmienianej w art. 24”.

26. Wątpliwości budzi art. 40 procedowanej ustawy, zachowujący w mocy rozporządzenie wydane na podstawie art. 12d ustawy zmienianej w jej art. 21 (rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie wzorów wniosków o wypłatę wyrównania i wzoru wniosku o rozliczenie wyrównania). Analiza obowiązujących oraz proponowanych przepisów zmienianej ustawy prowadzi bowiem do wniosku, że **nie zachodzą przesłanki określone w Zasadach techniki prawodawczej do utraty mocy obowiązującej przedmiotowego rozporządzenia, a tym samym do zachowania go w mocy**. Zaznaczyć należy, że § 33 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej stanowi, że **wyjątkowo** można zachować w mocy tylko akty wykonawcze, **które nie są niezgodne z nową albo zmienianą ustawą, jeżeli na skutek uchylenia albo zmiany przepisu upoważniającego** utraciłyby moc z dniem wejścia w życie przepisu dokonującego takiego uchylenia albo zmiany. Okoliczności skutkujące utratą mocy obowiązującej dotychczasowego aktu wykonawczego określają przepisy § 32 ust. 1 i 2 Zasad techniki

prawodawczej. Zgodnie z nimi **utrata mocy obowiązującej aktu wykonawczego następuje jeżeli:**

- 1) **uchyla się ustawę**, na podstawie której wydano akt wykonawczy, **albo uchyla się przepis ustawy upoważniającej do wydania aktu wykonawczego;**
- 2) **zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się:**
 - a) rodzaj aktu wykonawczego,
 - b) zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym,
 - c) wytyczne dotyczące treści aktu wykonawczego.

W przypadku art. 12d zmienianej ustawy nie zachodzi żadna ze wskazanych wyżej okoliczności skutkujących utratą mocy obowiązującej rozporządzenia wydanego na jego podstawie, w tym nie zmienia się zakres spraw przekazanych w nim do uregulowania. Tak jak obecnie przewiduje ono określenie, w drodze rozporządzenia, wzorów wniosków o wypłatę wyrównanie i rozliczenie wyrównania, do których zalicza się wniosek o wypłatę wyrównania oraz wniosek o rozliczenie wyrównania objęte zakresem regulacji proponowanych w art. 21 procedowanej ustawy przepisów ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (art. 12aa, art. 12 ust. 1¹). Konsekwencją wejścia w życie proponowanych w art. 21 przepisów w zakresie omawianego rozporządzenia będzie po stronie wydającego go ministra jego zmiana albo wydanie nowego rozporządzenia uwzględniającego wzory wniosków dotyczących nowych sytuacji, i to wyłącznie na podstawie art. 12d ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Niezależnie od powyższego należy zaznaczyć, że analizowany art. 40 procedowanej ustawy jest niezgodny z wymogami określonymi w § 33 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej, ponieważ nie określa maksymalnego dnia albo okresu wyrażonego w miesiącach, do którego zachowuje się w mocy dotychczasowe rozporządzenie. **Reasumując, rekomenduje się przyjęcie poprawki skreślającej art. 40, a w konsekwencji tego zmieniającej art. 42 pkt 1, który przewiduje wejście w życie art. 40 z dniem 1 lipca 2024 r.**

Propozycja poprawek:

skreśla się **art. 40;**

w art. 42 w pkt 1 wyrazy „i art. 38–40” zastępuje się wyrazami „, art. 38 i art. 39”.

Sławomir Szczepański

Główny legislator